TRIBUNALUL
UNIUNII EUROPENE

Aide-mémoire – Ședința de audiere a pledoariilor

Aprilie 2026

Prezentul document, elaborat de grefa Tribunalului, este un ghid practic neexhaustiv. Părțile[1], persoanele interesate prevăzute la articolul 23 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene („Statutul”)[2], la fel ca reprezentanții lor[3], precum și, în cadrul cererilor de decizie preliminară, persoanele abilitate să se reprezinte sau să reprezinte o parte din litigiul principal[4] („persoanele abilitate”) trebuie să se raporteze la Regulamentul de procedură al Tribunalului („RP”) și la Dispozițiile practice de punere în aplicare a Regulamentului de procedură al Tribunalului („DPPA”), texte autentice, pentru orice informație referitoare la regulile procedurale care guvernează ședințele de audiere a pledoariilor în fața Tribunalului.

Pentru facilitarea lecturii, acest document utilizează termenul „reprezentant/reprezentanți”, fără alte precizări, pentru a desemna ansamblul reprezentanților părților și persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statut, precum și persoanele abilitate.

În cazul unei ședințe de audiere a pledoariilor cu interpretare simultană, reprezentanții sunt invitați să consulte documentul complementar „**Interpretarea simultană în timpul ședințelor de audiere a pledoariilor – Îndrumări pentru susținerea pledoariilor”** al Direcției de interpretare.

---

[1] Potrivit articolului 1 alineatul (2) litera (c) din RP, „termenii «parte» și «părți», utilizați fără altă indicație, desemnează orice parte din procedură, inclusiv intervenienții”.

[2] Potrivit articolului 1 alineatul (2) litera (e) din RP, „expresia «persoane interesate prevăzute la articolul 23 din Statut» desemnează ansamblul părților, statelor, instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor autorizate, în temeiul acestui articol, să prezinte memorii sau observații în cadrul unei trimiteri preliminare”.

[3] Potrivit articolului 1 alineatul (2) litera (f) din RP, „expresia «reprezentanții părților» îi desemnează pe avocații și pe agenții, aceștia din urmă asistați, dacă este cazul, de un consilier sau de un avocat, care reprezintă părțile în fața Tribunalului în conformitate cu articolul 19 din Statut”.

[4] În cadrul cererilor de decizie preliminară, în ceea ce privește reprezentarea și înfățișarea părților din litigiul principal, Tribunalul ține seama de normele de procedură aplicabile în fața instanței de trimitere. În conformitate cu articolul 203 alineatul (3) din RP, părțile din litigiul principal ar putea să fie autorizate să stea în justiție fără concursul unui avocat sau ar putea să fie reprezentate de o persoană împuternicită să le reprezinte, alta decât un avocat, atunci când normele aplicabile în fața instanței de trimitere prevăd această posibilitate.

În cazul unei ședințe de audiere a pledoariilor prin **videoconferință**, reprezentanții trebuie să respecte „**Cerințele tehnice prealabile și recomandările practice adresate părților și reprezentanților care pledează prin videoconferință**”, document elaborat împreună de grefele Curții și Tribunalului, Direcția de interpretare și Direcția tehnologia informațiilor din cadrul Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Aceste documente sunt accesibile pe site-ul https://curia.europa.eu la rubrica „Soluționarea cauzelor/Tribunalul/Texte privind procedura (Alte informații utile)”.

Înaintea ședinței de audiere a pledoariilor

1. **Calendarul general al ședințelor Tribunalului**: disponibil pe site-ul https://curia.europa.eu la rubrica „Traitement des affaires / Calendar judiciar".

2. **Citarea la ședință**: cu excepția unor împrejurări speciale, reprezentanții sunt citați la ședința de audiere a pledoariilor, prin grija grefei, cu cel puțin o lună înainte de desfășurarea acesteia (atenție la ora menționată în citație). În cazul unei ședințe comune de audiere a pledoariilor, citația precizează cauzele vizate de această ședință[5].

3. **Cererea de utilizare a unor mijloace tehnice**: o eventuală cerere de utilizare a unor mijloace tehnice în vederea efectuării unei prezentări trebuie să fie formulată cu cel puțin două săptămâni înainte de data ședinței de audiere a pledoariilor[6].

4. **Locul de desfășurare a ședinței**: ședințele se desfășoară în sălile de ședință din clădirile Thémis, Erasmus sau Thomas More. Sala de ședință le este indicată participanților la o ședință de audiere a pledoariilor, la sosirea lor, de către personalul de la recepția Curții de Justiție a Uniunii Europene.

5. **Accesul în clădiri:** participanții la o ședință de audiere a pledoariilor trebuie să intre în clădirile instituției prin intrarea din strada Fort Niedergrünewald, L-2925 Luxemburg. Un plan al clădirilor este disponibil pe site-ul https://curia.europa.eu la rubrica „Visiter la Cour /Accesul la Curte".

6. **Parcarea:** din motive de securitate, autovehiculele participanților la o ședință nu pot fi parcate în parcările instituției și trebuie, în consecință, parcate în exteriorul acesteia.

7. **Intrarea în clădiri**: trebuie prezentat **un act de identitate** agenților de securitate. Ținând seama de măsurile de securitate aplicabile la accesul în clădirile Curții de Justiție a Uniunii Europene, reprezentanților li se recomandă să ia măsurile necesare pentru a putea fi prezenți în sala de ședință **cu cel puțin 20 de minute înainte de începerea ședinței** de audiere a pledoariilor[7].

8. În vederea garantării unei organizări optime a ședinței, reprezentanții sunt de asemenea invitați să informeze Tribunalul cu privire la orice **măsură specială de natură să faciliteze participarea lor efectivă la ședință sau pe cea a**

[5] Articolul 106a din RP; punctul 201 din DPPA.

[6] Punctul 204 din DPPA.

[7] Punctul 205 din DPPA.

altor participanți la ședința menționată, printre altele în caz de handicap sau de mobilitate redusă[8].

9. **Contacte cu grefa:** grefa trebuie **avertizată** despre orice eventuală **întârziere** sau **dificultate** în ceea ce privește prezența unui reprezentant sau a altor persoane citate la ședință [telefon: (+352) 4303-1, e-mail: GC.Registry@curia.europa.eu]; pe de altă parte, asigurați-vă că grefa dispune de **numerele de telefon necesare** pentru a putea lua legătura cu reprezentanții sau cu persoanele respective.

Acțiunile directe[9]

10. **Raportul de ședință sumar**: atunci când Tribunalul sau judecătorul raportor consideră că acest lucru este oportun, judecătorul raportor redactează un raport de ședință sumar. În cazul unei ședințe comune de audiere a pledoariilor, un raport de ședință sumar este întocmit separat pentru fiecare dintre cauzele respective sau cumulativ pentru toate aceste cauze, cu excepția cazului în care Tribunalul sau judecătorul raportor decide altfel. Aceste rapoarte sau acest raport se notifică, prin grija grefei, tuturor reprezentanților citați la această ședință în toate limbile de procedură ale cauzelor respective. Atunci când este întocmit, Tribunalul încearcă să asigure primirea raportului/rapoartelor de ședință sumar/sumare de către reprezentanții părților cu trei săptămâni înaintea ședinței[10].

11. În cazul în care reprezentantul intenționează să solicite o **derogare de la regimul lingvistic** urmărind folosirea în ședința de audiere a pledoariilor a altei limbi decât limba de procedură, cererea sa trebuie formulată cu cel puțin două săptămâni înainte de data ședinței pentru a permite buna organizare a acesteia11. Statele membre sunt autorizate să folosească propria lor limbă oficială atunci când intervin într-un litigiu pendinte în fața Tribunalului12.

12. **Participarea la ședință**: în cazul în care un reprezentant nu poate **asista la ședință,** el trebuie să informeze Tribunalul despre aceasta **într-un termen scurt după citare**[13]. În cazul în care reprezentantul legal citat nu este prezent la ședință, iar absența sa nu este justificată, ședința se va desfășura în absența

---

[8] Punctul 207 din DPPA.

[9] Expresia „acțiuni directe” este definită la articolul 1 alineatul (2) litera (j) din RP în sensul că acestea desemnează „ansamblul acțiunilor care pot fi introduse în fața Tribunalului, cu excepția cererilor de decizie preliminară”.

[10] Punctele 210 și 211 din DPPA.

[11] Articolul 45 alineatul (1) litera (d) din RP; punctul 215 din DPPA.

[12] Articolul 46 alineatul (4) din RP.

[13] Punctul 209 din DPPA.

acestuia. În acest caz, partea riscă să trebuiască să ramburseze costurile suportate inutil de instituție în special în caz de interpretare[14].

Cauzele preliminare[15]

13. Persoanele interesate prevăzute la articolul 23 din Statut sunt obligate să pledeze în limba de procedură[16]. În cazul în care reprezentantul unei părți din litigiul principal intenționează să solicite o **derogare de la regimul lingvistic** urmărind folosirea în ședința de audiere a pledoariilor a altei limbi decât limba de procedură, cererea sa trebuie formulată într-un termen scurt după ce a primit citația la ședința de audiere a pledoariilor pentru a permite buna organizare a acesteia. Derogarea poate fi parțială și să privească în special răspunsurile la întrebările eventuale adresate în timpul ședinței. Într-un asemenea caz, pledoaria inițială a reprezentantului respectiv și replica finală trebuie să fie asigurate în limba de procedură[17].

14. Statele membre sunt autorizate să folosească propria lor limbă oficială atunci când participă la o procedură preliminară pendinte în fața Tribunalului[18]. Statele părți la Acordul privind SEE, altele decât statele membre, precum și Autoritatea de Supraveghere AELS sunt autorizate să folosească o altă limbă oficială a Uniunii Europene decât limba de procedură[19]. Ele sunt invitate să informeze grefa înainte de ședința de audiere a pledoariilor cu privire la limba aleasă.

15. **Participarea la ședință**: persoanele interesate prevăzute la articolul 23 din Statut **care doresc să asiste** la ședința la care au fost citate **trebuie să informeze** Tribunalul **cu privire la aceasta într-un termen scurt după citare**, indicând de asemenea numele avocatului, al agentului sau al persoanei care le va reprezenta în cadrul acesteia și timpul de susținere a pledoariei de care acești reprezentanți doresc să dispună[20]; se precizează că, atunci când mai mulți reprezentanți acționează în numele unei persoane interesate prevăzute la articolul 23 din Statut, în principiu, numai doi dintre aceștia pot pleda, însă răspunsurile la întrebările judecătorilor și replicile finale pot fi

[14] Articolul 139 litera (a) din RP.

[15] Expresia „cauze preliminare” se referă la cererile instanțelor statelor membre prin care Curtea de Justiție a Uniunii Europene este sesizată în conformitate cu articolul 267 TFUE și care privesc interpretarea tratatelor sau validitatea și interpretarea actelor adoptate de instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii.

[16] Punctul 215 din DPPA.

[17] Punctul 218 din DPPA.

[18] Articolul 46 alineatul (4) din RP.

[19] Articolul 46 alineatul (5) din RP.

[20] Punctul 218 din DPPA.

asigurate și de alți reprezentanți decât cei care vor fi pledat[21]. Dacă o persoană interesată prevăzută la articolul 23 din Statut a confirmat participarea la ședință și dacă absența sa nu este justificată, ședința se va desfășura în absența acesteia. Persoana interesată riscă să trebuiască să ramburseze costurile suportate inutil de instituție în special în caz de interpretare[22].

Sosirea dumneavoastră în sala de ședință

16. **Ajungeți cu cel puțin 20 de minute** înainte de începerea ședinței[23].

17. Adresați-vă aprodului de ședință pentru ca acesta:

    - să constate prezența;
    - să fie informat cu privire la orice schimbare sau adăugare a unui reprezentant, precum și cu privire la reprezentantul/reprezentanții care va/vor pleda[24];
    - să fie informat, dacă este cazul, cu privire la prezența persoanelor care îl/îi însoțesc pe reprezentant/reprezentanți.

18. **Judecătorii și grefierul de ședință** au o întrevedere cu reprezentanții părților, îmbrăcați în robă, timp de 5-10 minute înainte de începerea ședinței (urmați indicațiile aprodului de ședință în această privință)[25]. O astfel de reuniune nu are loc în cazul unei ședințe de audiere a pledoariilor prin videoconferință (nici cu reprezentanții prezenți în sala de ședință, nici cu reprezentanții care participă prin videoconferință).

Desfășurarea ședinței de audiere a pledoariilor

19. În principiu, reprezentanții au obligația de a **pleda și de a răspunde la întrebările Tribunalului în robă, în picioare și în spatele pupitrului prevăzut în acest sens**. Fiecare reprezentant este invitat să își aducă propria robă. În ipoteza în care reprezentanții nu ar dispune de o robă, Tribunalul pune câteva robe la dispoziția lor, însă, întrucât numărul și măsurile disponibile ale acestor robe sunt limitate, reprezentanții în cauză sunt invitați să informeze Tribunalul în prealabil în această privință[26].

---

[21] Punctul 229 din DPPA.

[22] Articolul 139 litera (a) din RP.

[23] Punctul 205 din DPPA. Aceasta permite, printre altele, efectuarea operațiunilor descrise la punctele 17 și 18 de mai jos.

[24] Punctul 229 din DPPA.

[25] Punctul 206 din DPPA.

[26] Punctul 221 din DPPA.

20. **Dispunerea prezidiului** (vedere dinspre mesele de pledoarii în direcția prezidiului):

- în centrul prezidiului: președintele de cameră sau judecătorul unic;
- în stânga și în dreapta prezidiului: judecătorii completului de judecată așezați în ordinea protocolară de o parte și de cealaltă a președintelui de cameră;
- la extremitatea stângă a prezidiului: avocatul general, dacă este cazul;
- la extremitatea dreaptă a prezidiului: grefierul de ședință.

21. **Dispunerea meselor și a meselor de pledoarii** (vedere dinspre public în direcția prezidiului):

- Mesele aflate în extremitățile stângă și dreaptă ale sălii de ședință sunt rezervate Tribunalului (aprodul de ședință ia loc în extremitatea dreaptă a sălii, iar referenții juridici ai judecătorului raportor și avocatului general iau loc, dacă este cazul, în extremitatea stângă).

Acțiunile directe

- masa de pledoarii din dreapta: reprezentantul reclamantului;
- masa de pledoarii din stânga: reprezentantul pârâtului;
- în general, reprezentantul unui intervenient ia loc în spatele reprezentantului părții în susținerea căreia intervine (în funcție de sala de ședință).

Cauzele preliminare

Reprezentanții se așază în mod liber la mesele de pledoarii.

22. **Microfonul** trebuie să fie întotdeauna utilizat de persoana care ia cuvântul în picioare, în spatele pupitrului .

23. Este strict interzis participanților la ședință și publicului care asistă la aceasta să utilizeze aparate care permit efectuarea de înregistrări sonore sau video ale ședinței.

24. **Telefoanele mobile**: telefoanele mobile și alte aparate de comunicații trebuie să fie stinse sau poziționate pe modul „avion” (modul „silențios” nu împiedică interferențele cu sistemele utilizate pentru interpretare).

25. Desfășurarea ședinței și ordinea intervențiilor (cu excepția unor cazuri speciale)[27]:

[27] Eventuale ajustări pot fi instituite în funcție de particularitățile cauzei/cauzelor. De exemplu, atunci când mai multe persoane interesate prevăzute la articolul 23 din Statut

Acțiunile directe

- intrarea judecătorilor și a grefierului de ședință în sala de ședință, anunțată de aprodul de ședință (reprezentanții, persoanele care îi însoțesc și publicul se ridică în picioare);
- judecătorii și grefierul de ședință iau loc la prezidiu (reprezentanții, persoanele care îi însoțesc și publicul se pot așeza);
- deschiderea ședinței de audiere a pledoariilor de către președintele de cameră;
- strigarea cauzei sau a cauzelor respective de către grefierul de ședință;
- pledoaria introductivă a reprezentantului reclamantului;
- dacă este cazul, pledoaria introductivă a reprezentantului unui intervenient în susținerea reclamantului;
- pledoaria introductivă a reprezentantului pârâtului;
- dacă este cazul, pledoaria introductivă a reprezentantului unui intervenient în susținerea pârâtului;
- dacă este cazul, răspunsurile la întrebările judecătorilor;
- replica finală a reprezentatului reclamantului;
- dacă este cazul, replica finală a reprezentatului unui intervenient în susținerea reclamantului;
- replica finală a reprezentatului pârâtului;
- dacă este cazul, replica finală a reprezentatului unui intervenient în susținerea pârâtului;
- închiderea ședinței de către președintele de cameră;
- judecătorii și grefierul de ședință, precedați de aprodul de ședință, părăsesc prezidiul și se deplasează în spatele sălii de ședință (reprezentanții, persoanele care îi însoțesc și publicul se ridică în picioare până la închiderea ușilor).

Cauzele preliminare

- intrarea judecătorilor, a avocatului general și a grefierului de ședință în sala de ședință, anunțată de aprodul de ședință (reprezentanții, persoanele care îi însoțesc și publicul se ridică în picioare);

---

susțin aceeași teză în fața Tribunalului, reprezentanții lor sunt invitați să se pună de acord înaintea ședinței de audiere a pledoariilor pentru a evita orice repetare a pledoariei (punctul 230 din DPPA), iar președintele de cameră poate astfel să decidă să regrupeze pledoariile în funcție de teza susținută de persoanele interesate prevăzute la articolul 23 din Statut. De asemenea, ajustări pot fi instituite în ipoteza unor cauze conexate sau a organizării unei ședințe de audiere a pledoariilor comune mai multor cauze preliminare (articolul 214 din RP).

- judecătorii, avocatul general și grefierul de ședință iau loc la prezidiu (reprezentanții, persoanele care îi însoțesc și publicul se pot așeza);
- deschiderea ședinței de audiere a pledoariilor de către președintele de cameră;
- strigarea cauzei sau a cauzelor de către grefierul de ședință;
- pledoaria introductivă a reprezentantului/reprezentanților reclamantului din litigiul principal; în cazul în care există mai mulți reclamanți, ordinea pledoariilor introductive urmează, în principiu, ordinea de prezentare a reclamanților cuprinsă în cererea de decizie preliminară;
- pledoaria introductivă a reprezentantului/reprezentanților pârâtului din litigiul principal; în cazul în care există mai mulți pârâți, ordinea pledoariilor introductive urmează, în principiu, ordinea de prezentare a pârâților cuprinsă în cererea de decizie preliminară;
- pledoaria introductivă a reprezentantului/reprezentanților statelor membre; în cazul în care există mai multe state membre, reprezentantul/reprezentanții statului membru de unde provine cererea de decizie preliminară pledează primul/primii. Urmează pledoariile introductive ale reprezentantului/reprezentanților celorlalte state membre, în principiu, în funcție de ordinea protocolară;
- dacă este cazul, pledoaria introductivă a reprezentantului/reprezentanților statelor părți la Acordul privind Spațiul Economic European, altele decât statele membre, precum și al/ai Autorității de Supraveghere AELS;
- dacă este cazul, pledoaria introductivă a reprezentantului/reprezentanților statelor terțe;
- pledoaria introductivă a reprezentanților instituțiilor, organelor, oficiilor sau agențiilor, în funcție de ordinea protocolară;
- dacă este cazul, răspunsuri la întrebările judecătorilor și, eventual, ale avocatului general;
- replicile finale ale reprezentanților, în principiu, în ordinea pledoariilor inițiale;
- închiderea ședinței de către președintele de cameră;
- judecătorii, avocatul general și grefierul de ședință, precedați de aprodul de ședință, părăsesc prezidiul și se deplasează în spatele sălii de ședință (reprezentanții, persoanele care îi însoțesc și publicul se ridică în picioare până la închiderea ușilor).

26. **Durata pledoariilor**: pentru pledoaria lor introductivă, reprezentanții trebuie să respecte durata indicată în citația notificată prin grija grefei. În principiu, fiecare parte principală sau persoană interesată prevăzută la articolul 23 din

Statut dispune de 15 minute (în cauzele de proprietate intelectuală, celelalte părți ale căror intervenții au fost admise în fața camerelor de recurs ale EUIPO dispun de asemenea de 15 minute), iar fiecare intervenient în acțiunile directe dispune de 10 minute; în cazul unei ședințe în cauze conexate sau al unei ședințe comune de audiere a pledoariilor, fiecare parte principală sau persoană interesată prevăzută la articolul 23 din Statut dispune de 15 minute pentru fiecare dintre cauzele respective, iar fiecare intervenient în acțiunile directe dispune de 10 minute pentru fiecare dintre aceste cauze, cu excepția cazului în care au primit din partea grefei o indicație diferită în această privință[28].

27. **Depunerea de înscrisuri**: în cazul în care, cu titlu excepțional, o parte principală propune depunerea unor înscrisuri în cadrul ședinței de audiere a pledoariilor, este preferabil ca aceasta să aducă suficiente fotocopii pentru judecătorii completului, pentru avocatul general, pentru reprezentantul grefei, pentru celelalte părți, pentru interpreți și pentru referenții juridici ai judecătorului raportor și avocatului general[29].

28. **Echipament**: pupitrul în spatele căruia ia cuvântul persoana și mesele de pledoarii sunt echipate cu un sistem de interpretare simultană.

29. **Înregistrare sonoră**: dezbaterile fac obiectul unei înregistrări sonore. La cererea corespunzător motivată a unei părți care a participat la faza scrisă sau la faza orală a procedurii, președintele Tribunalului îi poate încuviința să asculte, în incinta Tribunalului, înregistrarea sonoră a ședinței de audiere a pledoariilor în limba folosită de oratori în cursul acesteia[30].

[28] Punctul 227 din DPPA.

[29] Punctul 233 din DPPA.

[30] Articolele 115 și 224 din RP.